

17

Tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad d.d. 29 april 2024

Tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad d.d. 29 april 2024

Aan de orde is het **tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad d.d. 29 april 2024 (21501-32, nr. 1637)**.

De voorzitter:

Dan hebben we als laatste debat het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad. Daarbij is de eerste spreker mevrouw Van der Plas namens BBB.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Voorzitter. Voordat ik begin, wil ik de minister wat lege kersenbakjes aanbieden. Dit is hoe de bakjes eruitzien als de volgende motie niet wordt uitgevoerd.

De voorzitter:

Graag via de bode.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Dan heb ik nog een lange motie, dus ik begin er meteen mee.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Nederlandse kersen dreigen te verdwijnen door aantasting van de oogst door de suzukifruitvlieg;

constaterende dat ook de biologische kersentelers te maken hebben met de suzukifruitvlieg;

constaterende dat er middelen zijn die deze schadelijke fruitvlieg kunnen bestrijden;

constaterende dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft besloten dit jaar geen vrijstellingen te verlenen voor het gebruik van deze middelen, te weten het biologische middel Tracer en het gangbare middel Exirel in de kersenteelt;

overwegende dat er geen alternatief beschikbaar is voor deze middelen en de gangbare én biologische kersentelers zonder deze middelen dit jaar hun complete oogst vernietigd zullen zien worden;

overwegende dat dit het einde betekent van zowel de gangbare als de biologische kersenteelt binnen enkele jaren, waardoor honderden familiebedrijven na vele generaties over de kop zullen gaan en de Nederlandse kers uit ons straatbeeld en uit de winkels verdwijnt;

overwegende dat in de ons omliggende landen, zoals België en Duitsland, deze middelen wel beschikbaar zijn en onze oer-Hollandse kersentelers daardoor geen gelijk speelveld hebben in Europa;

overwegende dat winkels kersen uit deze en andere landen zullen importeren waar de genoemde middelen wel gebruikt zijn;

overwegende dat de kersentelers de laatste twee jaren enorm hebben geïnvesteerd in nieuwe toedieningstechnieken en dat verdere maatregelen kunnen worden genomen om naleving te waarborgen;

verzoekt de regering om voor 3 mei 2024 vrijstellingen te verlenen voor het biologische middel Tracer en Exirel in de kersenteelt, met werkbare randvoorwaarden teneinde de bestrijding van de suzukifruitvlieg te waarborgen en daarmee de Nederlandse kers te behouden voor onze voedselproductie en voor onze cultuur;

verzoekt de regering om eenzelfde soort vrijstelling te verlenen voor de fruitteelten waarvan de oogst ook vernietigd dreigt te worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Plas, Pierik, Flach, Nijhof-Leeuw, Vedder, Grinwis en Van Campen.

Zij krijgt nr. 1639 (21501-32).

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Dank aan de medeondertekenaars. U heeft mede met ons de kers hopelijk gered.

Dank u.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

En de druif. En de pruim. En de bessen. Onder andere.

De voorzitter:

Het lid Kostić gaat nu spreken namens de Partij voor de Dieren. Gaat uw gang.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Dank u wel, voorzitter. In 2023 zijn de Europese subsidies voor de promotie van vlees en zuivel verdubbeld ten opzichte van het jaar daarvoor. Er ging 46 miljoen euro aan belastinggeld van burgers naar reclames voor dierlijke producten. Geld dat we keihard nodig hebben om boeren te helpen omschakelen naar een gezond en diervriendelijk voedselsysteem, wordt nu verspild aan het stimuleren van het eten van vlees en het spekken van agro-industrie. Deze subsidies saboteren het kabinetsbeleid voor de transitie naar een meer plantaardig voedselsysteem. De Tweede

Kamer heeft de minister opgeroepen om zich hier fel tegen te verzetten. De minister heeft zich in de EU tegen de subsidies uitgesproken. Dat is heel fijn, maar die inzet heeft helaas niet geleid tot de afbouw van subsidies voor vleespromoties. Integendeel, de subsidies zijn verdubbeld. Is de minister bereid om actief steun te zoeken bij andere lidstaten en om samen met die lidstaten op te trekken om ervoor te zorgen dat de EU zo snel mogelijk stopt met deze belachelijke verspilling van belastinggeld?

Dan heb ik één motie over de gruwelijke mishandeling van de garnalen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat garnalenkwekers in onder andere Vietnam, Ecuador, Honduras, Indonesië en Venezuela de ogen van levende garnalen onverdoofd afknippen om ze vruchtbaarder te maken;

constaterende dat deze garnalen terugdeinzen tijdens de behandeling en erna gedesoriënteerd rondzwemmen en tegen de wand van de bassins botsen;

constaterende dat deze garnalen naar Europa, waaronder Nederland, worden geëxporteerd;

overwegende dat deze lagere dierenwelzijnsstandaard zorgt voor oneerlijke concurrentie voor de Nederlandse garnalen-sector;

overwegende dat de EU andere omstreden producten al van haar markt weert, zoals bont van honden, katten en zeehonden, vanwege de wrede behandeling van de dieren;

verzoekt de regering zich in te zetten voor een Europees importverbod op garnalen met afgeknipte ogen;

verzoekt de regering om supermarkten en andere afzetkanalen op te roepen deze garnalen niet meer te verkopen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić en Holman.

Zij krijgt nr. 1640 (21501-32).

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Dan is het woord aan de heer Flach namens de SGP.

De heer Flach (SGP):

Voorzitter. Ik wil ook stilstaan bij het bedreigen van de kers op de Hollandse taart. De aangevraagde vrijstelling dreigt te worden afgewezen en dat wil de SGP niet laten gebeuren. Zonder deze middelen kunnen de fruittelers deze suzukifruitvlieg — ik vind het trouwens een bijzondere naam voor

zo'n naar beestje — niet de baas en is het voor veel telers einde oefening. Ik heb de afgelopen dagen verschillende keren gehoord dat de zaag dan in de stam gaat. Dan hebben we volgend jaar geen kersenbomen meer en ook geen Hollandse druiven. Deelt de minister deze analyse?

De kritiek van de NVWA is dat de naleving slecht was, maar de ene fout is de andere niet. Ik noem het voorbeeld van een teler die in overtreding zou zijn omdat twee stukken boomgaard apart afgedekt waren, waardoor het werd gezien als twee percelen, waar een teeltvrije zone tussen zou moeten liggen. Dat zijn van die fouten die me doen denken aan andere regels waarmee de overheid soms wel heel star is. Hier ging het namelijk niet om een fout met gevolgen voor het milieu. Ik zou weleens meer inzicht willen hebben in de nalevingsrapportage. Als de naleving slecht is, kun je handhaven en moet je wat de SGP betreft ook handhaven, juist opdat goedwillende telers niet lijden onder degenen die willens en wetens de regels aan hun laars lappen.

Professionele bedrijven — ik heb er de afgelopen dagen verschillende gesproken — hebben fors geïnvesteerd in nieuwe spuittechnieken, wat nu weleens voor niks zou kunnen zijn. Daar wil de SGP graag recht aan doen. Daarom heb ik de motie van mevrouw Van der Plas en de heer Pierik graag mee-ingediend.

De voorzitter:

Hartelijk dank. De heer Van Campen. Nee? Dan is het woord aan mevrouw Nijhof-Leeuw, die even geblesseerd is en vanuit haar stoel de Kamer mag toespreken. Gaat uw gang.

Mevrouw Nijhof-Leeuw (PVV):

Dank, voorzitter. Ik heb geen motie. We dienen al een motie samen met BBB in.

Ik heb nog wel een verzoek aan de minister, namelijk of hij wil aansluiten bij de voorwaarden die de andere EU-landen stellen aan werkbare toepassingen. Wil de minister het ontwikkelen van alternatieve groene middelen tijd geven en ook stimuleren dat deze snel worden toegelaten, zoals die biologicals?

De voorzitter:

Dat was het? Hartelijk dank. Dan kijk ik naar de heer Holman. Die hoeft niet. Mevrouw Podt namens D66.

Mevrouw Podt (D66):

Voorzitter. Ik heb nog één motie, voortbordurend op het schriftelijke overleg dat wij hebben gehad.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er verschillende sierteeltgewassen op de lijst rustgewassen staan;

overwegende dat de productiewijze van sierteeltgewassen in strijd is met de doelen van het NPLG en de KRW vanwege het gebruik van bestrijdingsmiddelen;

overwegende dat blijkt dat bollenteelt leidt tot substantieel hogere normoverschrijdingen in het oppervlaktewater dan bijvoorbeeld grasland en mais;

van mening dat de normen op de verschillende beleidsterreinen geharmoniseerd zouden moeten worden om de negatieve effecten op de bodem, het water en de volksgezondheid zo veel mogelijk te beperken;

verzoekt de regering in te zetten op het harmoniseren van de normen op de verschillende beleidsterreinen en in dat kader maatregelen in het achtste actieprogramma Nitraatrichtlijn ter vermindering van uitspoeling van nutriënten ook te beoordelen op reductie van uitspoeling van gewasbeschermingsmiddelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Podt.

Zij krijgt nr. 1641 (21501-32).

Dank u wel. U was ook de laatste spreker. We hebben drie moties. Ik kijk even naar de minister: vijf minuten of sneller? We schorsen vijf minuten en dan krijgen we een appreciatie.

De vergadering wordt van 0.21 uur tot 0.27 uur geschorst.

De voorzitter:

Aan de orde is het vervolg van het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad. Ik geef het woord aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Minister Adema:

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik heb eerst drie vragen te beantwoorden en daarnaast heb ik een drietal moties.

Allereerst behandel ik de vraag van het lid Kostić over de promotie van vlees. Wij hebben hier al sinds jaar en dag het standpunt dat de promotie van vlees niet actief wordt gesubsidieerd, ook niet in Europa. Er is op dit moment wel subsidie voor vlees. Maar dit is een bestendige lijn, waar we ons ook voor blijven inzetten in Brussel. Wij hebben daar in oktober 2023 nog voor gepleit bij de Landbouw- en Visserijraad. Ik moet u wel zeggen dat er heel weinig lidstaten zijn die daarin aan onze kant staan.

Dan kom ik op de vraag over de kersentelers. Ik had de vraag ...

De voorzitter:

Een ogenblik. Er is nog een vraag van mevrouw Kostić. Nee, van het lid Kostić moet ik zeggen. Sorry, het is wat laat.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Ja, dat is natuurlijk mijn oorspronkelijke vraag. Ik begrijp natuurlijk de inzet van de minister en die waardeer ik, zoals ik heb gezegd. Alleen, het resultaat is dat er een verdubbeling is van belastinggeld dat gaat naar reclame voor vlees en zuivel. Ik was dus benieuwd of de minister bereid is om met die paar landen die er wel zijn te kijken of er ingezet kan worden op het stoppen met subsidiegeld voor reclame voor vlees en zuivel.

Minister Adema:

Wat dat betreft is een Landbouw- en Visserijraad net een parlement. Er zijn daar 27 leden en je moet een meerderheid halen om iets voor elkaar te krijgen. Wij constateren op dit moment dat er een hele kleine minderheid is die dat wil, waaronder Nederland. We zien geen enkele beweging op dit dossier. Wij zetten ons daarvoor in en ik zie het als bestendinging en ondersteuning van het beleid, maar om nou de hoop uit te spreken dat we met meer inzet de Europese Landbouw- en Visserijraad in beweging krijgen ... We hadden het net al over hooploze, dus niet hopeloze, missies; nou, dit is er één van. Ik wil niet te veel verwachtingen scheppen, maar natuurlijk blijven wij ons daarvoor inzetten.

De voorzitter:

De minister vervolgt. O, er is toch nog een vraag.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Begrijp ik dan wel goed dat de minister niet zo heel veel hoop heeft, maar dat hij wel gaat proberen om met die paar landen die aan onze kant staan, te kijken of er nog iets kan? Dat is het enige wat ik vraag.

Minister Adema:

Wij hebben de lijn dat wanneer wij iets willen in Brussel, wij altijd zullen proberen om medestanders, dus andere lidstaten, mee te krijgen. Dat geldt voor alle voorstellen. Wij proberen altijd op die manier meerderheden en steun voor onze plannen te krijgen. Dat geldt voor alle voorstellen die we doen, dus dat is hierbij niet anders.

De voorzitter:

De minister vervolgt zijn betoog.

Minister Adema:

Meneer de voorzitter. Dan heb ik iets over de kersenteelt. Ik kom zo bij de moties terecht. De heer Flach heeft een aantal vragen gesteld, die volgens mij ook een klein beetje een onderbouwing waren voor zijn steun aan de motie. Ik ben in gesprek met de sector over de vrijstelling. Wij hebben daar nog geen besluit over genomen, temeer omdat ik constateer dat er een verbetering optreedt in de naleving. Er is ook iets gezegd over de investering in machines die 99% driftreductie opleveren. We zien dat die groeit. Op basis daarvan wil ik met de sector kijken of wij tot iets kunnen komen. Maar daarvoor heb ik ook de minister van IenW nodig. Dat moet echt nog even zijn beslag krijgen. Ik wil er nu niet op vooruitlopen, maar de argumenten die de heer Flach noemt, zijn herkenbaar.

Bij vraag drie vraag ik me af of mevrouw Nijhof ook doelde op Exirel, op deze middelen. Mevrouw Nijhof had een vraag over aansluitvoorwaarden en toepassing in andere EU-landen. Zij vroeg of dat ook op deze middelen van toepassing zou kunnen zijn.

Mevrouw **Nijhof-Leeuw** (PVV):
Het gaat om twee middelen: Exirel en Tracel. Dat klopt.

Minister **Adema**:
Dan is het goed. Ik weet niet of dat een verstandige route is. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de bufferstroken die we in Nederland hebben rondom het gebruik van Exirel, dan zie je dat hier 4,5 meter is. In het buitenland, bijvoorbeeld in België, is dat 20 meter en in Duitsland is dat 20 tot 25 meter. Ik kan constateren dat dit soort voorschriften in Duitsland en België aanmerkelijk strenger zijn dan in Nederland. Wij geven jaar in, jaar uit vrijstellingen voor deze middelen. Het zou ook goed zijn wanneer ze gewoon zouden worden toegelaten. Ze kunnen toegelaten worden. Dat toelatingsproces kunnen we gewoon opstarten. We hebben dat ook al meerdere keren met de sector gedeeld. Nou ja, dat komt niet. Maar het is wel van belang dat we ook op die manier ernaar kijken. Harmoniseren met de ons omringende landen is zeer nadelig voor het gebruik van deze middelen.

Dat waren de vragen, meneer de voorzitter.

De **voorzitter**:
Wilt u nog een vraag stellen, mevrouw Nijhof-Leeuw? Ja? Gaat uw gang.

Mevrouw **Nijhof-Leeuw** (PVV):
Een ander punt. De sector vraagt in één keer de vrijstelling aan. 75% van de telers houdt zich er goed aan en heeft het goed nageleefd. We doen dus toch een beroep op de minister om niet alle telers daardoor te benadelen en om echt serieus het gesprek aan te gaan en daar ook een zekere coulance in te betrachten. Wanneer we de hele Autobahn sluiten omdat iemand er te hard rijdt, zou dat ook raar zijn. Ik zou wel graag willen dat u de telers die zich goed gedragen hebben, niet straft vanwege een ander die het mischien, wellicht onbewust, niet goed gedaan heeft.

Minister **Adema**:
Mevrouw Nijhof heeft het over 75% die het naleeft. We gaan niet een discussie hebben over getallen. Ik zie dat in de afgelopen jaren de naleving sterk is toegenomen en dat er flink geïnvesteerd is in driftreducerende apparatuur. Ik ben nog aan het onderzoeken wat daarbij precies de ontwikkeling is en wat dit betekent voor wel of geen vrijstelling. Dat geldt overigens ook voor de motie over Exirel en Tracer. Ik zou graag willen dat die motie even aangehouden wordt, zodat ik even de verdiepingsslag kan maken op wat er precies gebeurt in de sector en hoe we daarmee verder kunnen gaan. Nogmaals, ik heb daarbij ook met de minister van lenW van doen, want die gaat hier ook over. Er zit druk op en er is haast; dat zie ik heel goed. Ik wil ook de komende dagen kijken of we tot een besluit kunnen komen. Tot die tijd zou ik willen vragen om de motie aan te houden, juist vanwege de argumenten die hier op tafel worden gelegd.

De **voorzitter**:
Over welke motie gaat deze appreciatie?

Minister **Adema**:
Dat is mijn appreciatie van de motie op stuk nr. 1639: aanhouden.

De **voorzitter**:
Dan kijk ik toch even naar de indiener, mevrouw Van der Plas, of zij deze motie wil aanhouden. Daarna kom ik bij mevrouw Bromet, die volgens mij nog een inhoudelijke vraag wil stellen.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Nee, ik houd de motie niet aan, want dit moet echt heel snel gebeuren.

De **voorzitter**:
Dan vraag ik de minister om zijn oordeel te geven als de motie niet wordt aangehouden.

Minister **Adema**:
Dan zou ik zeggen ontraden, maar dat geeft een signaal af dat ik ook niet wil hebben. Aanhouden zou voor mij de enige oplossing zijn. En anders ontraad ik 'm, hoewel ik op dit moment op een hele serieuze manier aan het kijken ben naar de mogelijkheden en naar de ontwikkelingen in de sector. Dat zal op hele korte termijn tot een besluit leiden. Ik ben het zeer met mevrouw Van der Plas eens: op hele korte termijn moeten we dit besluit nemen. Als het geen vrijstelling wordt, is het te laat.

De **voorzitter**:
Dan mevrouw Bromet.

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):
Ik ben dol op kersen en draag ook de biologische sector een warm hart toe. Ik weet dat deze middelen ook gebruikt worden door de biologische boeren. Maar het brengt mij wel in een dilemma als ik lees dat het zorgt voor vervuiling van ons drinkwater. Dan moet je kiezen tussen kersen of drinkwater. Klopt het dat we voor dát dilemma staan?

Minister **Adema**:
Nou, drinkwater. Bij bestrijdingsmiddelen — we hebben straks nog een andere motie — wordt het water sowieso vervuild. Dit is altijd de afweging die je moet maken. Maar je kijkt bij vrijstellingen ook hoe het wordt toegepast, welke maatregelen worden genomen door degenen die de middelen toepassen en of die maatregelen adequaat zijn. Is een vrijstelling geoorloofd? Kijk, er zijn natuurlijk genoeg sectoren waarin telers of boeren soms de voorschriften niet volgen, maar ik zie in deze sector een hele sterke ontwikkeling. Er is bijvoorbeeld de afgelopen periode veel geïnvesteerd in driftreducerende maatregelen, tenminste, als ik de cijfers volg. Dat maakt wel dat ik nog serieus wil kijken naar de vrijstellingsaanvraag. Nogmaals, ik vraag aanhouding van de motie om even die tijd te nemen, maar ik ben het

zeer met mevrouw Van der Plas eens dat dit niet te lang kan.

De voorzitter:

Dan krijgen we nog een appreciatie van de tweede en de derde motie.

Minister Adema:

De tweede motie is de motie op stuk nr. 1640 over de garnalen. Vreselijk dat dit gebeurt, laat ik dat vooropstellen. Ik vind dat echt heel slecht. We moeten echt van dit soort dingen af, dat is mijn opvatting als minister van Landbouw. Maar het gaat hier om het importeren van voedsel uit het buitenland. Dat betekent dat in dit geval mijn collega van VWS verantwoordelijk is. Ik zou ook hier willen vragen — het wordt een beetje saai — om de motie aan te houden, zodat er even een appreciatie van de collega van VWS kan komen. Anders moet ik 'm ontraden, omdat ik dit echt niet buiten de collega van VWS om kan doen.

De voorzitter:

Op verzoek van het lid Kostić stel ik voor de motie (21501-32, nr. 1640) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

Het lid Kostić knikt instemmend. Er komt dus een appreciatie van het ministerie van VWS.

Minister Adema:

Ik heb nog een verzuim. Ik moet even terug naar de motie op stuk nr. 1639. Het is 00.30 uur, dus bij mij is de scherpste er langzamerhand ook een beetje af. In de motie over de kersenteelt worden twee zaken gevraagd. Het gaat over de vrijstelling voor kers voor Exirel en Tracer, maar deze motie omvat veel meer; om voor alle fruitteelten vrijstellingen te verlenen waarvan de oogsten ook vernietigd dreigen te worden. Dat gaat echt te ver. Bij vrijstellingen zullen we gewoon een adequate risicobeoordeling moeten doen. Dat wil de Kamer ook. We hebben hierover heel veel discussie gehad. Dat deel van de motie moet ik ten zeerste ontraden. Ik begrijp wel wat de onderliggende lijn is van dat deel van de motie. Natuurlijk kijken we daar ook wel naar, maar ik kan niet nu op voorhand een vrijstelling geven voor alle fruitteelten zonder risicobeoordeling. Dat moeten we echt niet doen. Dat schept ook een precedent dat we niet willen hebben.

Dan ga ik nu wel over tot de laatste motie, de motie op stuk nr. 1641, over de sierteeltgewassen. Die motie geef ik oordeel Kamer.

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dan zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

We gaan over deze moties ook zo dadelijk stemmen. De stemmingslijst moet nog definitief worden opgemaakt en de fracties moeten daar toch even naar kunnen kijken. Ik stel voor dat we een kwartier schorsen en dan stemmen. Ik zie instemmend geknik, dus ik ga ervan uit dat we dat halen.

De vergadering wordt van 0.40 uur tot 0.55 uur geschorst.